

BAZILIKA

Sedembolestnej

Magazín Národnej svätyne v Šaštíne | ZIMA 2020

Drahí priatelia Národnej svätyne!

Blížia sa sviatky Narodenia Pána a jedným z našich ľudských spôsobov prežívania týchto dní je balenie darčiekov. Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, aká je to zvláštna činnosť? Ukryvame do ozdobného papiera niečo, čo chceme, aby milovaná osoba čím skôr uvidela, čo najskôr sa z toho radovala, bez meškania to prijala ako súčasť svojho života, svojej budúcnosti. Samotný predmet daru dostatočne hovorí druhej osobe o tom, ako jej chceme pomôcť, skrásliť alebo uľahčiť jej život, akí sme praktickí a starostliví, ako veľmi chceme ostať zapísaní v pamäti dotyčnej osoby. Avšak o láske, o výnimočnosti

tej chvíle, o zadržanom dychu, o tajomnom očakávaní na odpoveď, o týchto veciach už nedokáže výstižne povedať predmet sám. Chce si pomôcť práve tým kúskom pozlátka.

Podobne to robí s nami aj Boh. Na to, aby sme boli spasení, očistení od našich hriechov, žili v pravde a večne, úplne postačí to dieťa ukryté v lone Matky a už čoskoro vložené do betlehenských jasičiek. To dieťa, ktoré bude rásť a rozvíjať sa, stotožní sa s vôľou Otca a vyplní ju do poslednej čiarky, do poslednej bodky. Boh však práve preto, aby sme pochopili, aká veľká je jeho láska k nám a aká výnimočná je tá chvíľa, zabalil všetko do Slova.

pokračovanie na str. 2

Slovo, ktoré v predobrazoch videli patriarchovia a proroci Starého zákona, „sa stáva telom a prebýva medzi nami.“ Tento adventný čas je obzvlášť vhodný na to, aby sme sa do Božieho slova pustili, aby sme ho dokázali obdivovať, nielen jeho nádheru, ale aby sme sa tiež nebáli rozkúskovať ho, potrať na drobné a odkryť tú podstatu, to tajomstvo, ktoré chráni. Až tak sa môžeme dotknúť samotného daru, ktorý Boh človeku pripravil.

Keď sa ako ľudia „pustíme“ do Božieho slova, odrazu zisťujeme, že nám ono veľa hovorí o nás samých. Tie veci, ktoré sa o nás samých dozvedáme, zároveň nie sú obyčajné pusté slová, strohé informácie, súdy či klebety. Odrazu sa vidíme akoby láskavým pohľadom niekoho, kto nás podrobne pozoruje z väčšej vzdialenosti. Niekoho, kto je mimo ľudského sveta a zároveň človek je úplným stredobodom jeho záujmu. To, čo sme o človeku, o sebe samom počuli, je pre nás úplnou novinkou. Sme zaskočení, ale zároveň sa tejto pravdy neľakáme. Necítíme z nej žiadnu hrozbu, ba naopak, chceme sa jej dotknúť, chytiť ju, ved' je úplne blízko nás.

Ak chcete mať túto scénu presne pred očami, skúste sa prizrieť jednej olejomalbe, ktorú ešte v druhej polovici 15. storočia vyhotovil sicílsky maliar Antonello da Messina. Názov tohto obrazu by sme mohli preložiť ako Zvestovanie Panne. Na tomto obraze sú pozoruhodné tri detaily. Prvým je otvorená kniha Svätého písma. Presný text, ktorý Panna číta, nevidíme, ale za to si môžeme všimnúť ozdobnú iniciálku, ktorá nám jasne ukazuje, že sa jedná o úplný počiatok kapitoly, či dokonca celej knihy. Druhým detailom je pohľad mladej dievčiny. Tá si už od prvých chvíľ ukladá každé slovo do svojho naskrz čistého srdca a vo svojej myslí nad

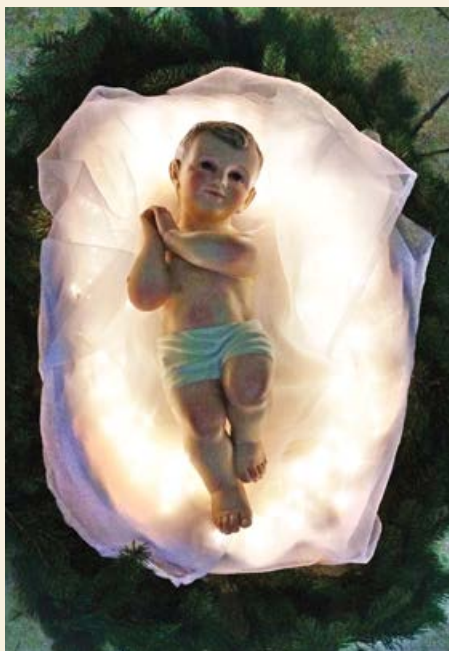
Antonello da Messina „Zvestovanie Panne“

ním premýšľa. Už prvý kontakt so slovom odpútava jej pohľad od bezduchých litier a smeruje k niečomu, k niekomu, čo nepatrí do sveta, ktorý doposiaľ poznala. Všetko sa stáva novým, krajším. Panna si je istá, že to, čo sa cez uši a myseľ náhli do jej srdca, nie je len obyčajný súzvuk hlások, nie je to žiadne obyčajné heslo či idea. To, čo klope na jej srdce je skutočné, živé, tak pravé a blízke pokornej služobnici, že hneď sa toho chce dotknúť. A práve jej ruka je tým, pre mňa osobne, najúchvatnejším detailom. Dotyk, ba čo viac, ohmatávanie toho najreálnejšieho a najpravdivejšieho, čo môže človek vo svojom živote stretnúť – Božej lásky.

Ako často sa mi do toho daru nechce pustiť. Nechce sa mi rozbaľovať tú nádheru. Koľko ráz som už pochyboval, či to má vôbec zmysel. Koľkokrát som možno aj chcel, ale nevedel, ako na to. Mária to vedela od prvého okamihu. Všetkému nerozumela, ale nechala sa viesť. V každej myšlienke, v každom pohybe, v každom dotyku, v každom skutku.

Všetkým Vám chcem na príhovor Sedembolestnej Matky vyprosovať lásku k Božiemu slovu a všetkému, čo z Boha pochádza, vytrvalosť a vernosť v kresťanskom povolání, odvahu nechať sa viesť a predovšetkým neotrasiteľnú vieru v to, že Božia láska k človeku je skutočná, pravá, prinášajúca pokoj. V mene svojom, svojich spolubratov aj celého spoločenstva zamestnancov a dobrovoľníkov Národnej svätyně mi dovoľte popriať Vám požehnané sviatky Božieho narodenia, aby ste, a to nielen počas týchto sviatočných dní, mohli vtelenú Lásku na vlastné oči vidieť, na vlastné uši počuť, vlastnými rukami sa jej dotýkať a vlastným životom o nej svedčiť.

P. Ondrej Kentoš OSPPE

Pripomenuli sme si

18. október - vyhlásenie sochy Sedembolestnej za milostivú (pieta z hlavného oltára). Udialo sa tak v roku 1732 dekrétom ostrihomského arcibiskupa Imricha Esterháziho, ktorý oprávňoval k verejnému uctievaniu sochy Sedembolestnej.

23. november – Kostol Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne bol povýšený v roku 1964 dekrétom pápeža Pavla VI. (svätorečený 14. októbra v roku 2018) na hodnosť **BASILICA MINOR** ako prvý na Slovensku.

Basilica minor (*menšia bazilika*) je od 18. storočia zvláštny čestný titul, ktorý určitým významným chrámom prepožičiava rímsky pápež. Má za cieľ „posilnenie väzieb jednotlivých chrámov s rímskym biskupom a

zároveň má vyzdvihnúť význam tohto chrámu pre okolie“.

Na našom území máme ďalších šesť kostolov povýšených titulom Bazilika minor, ktoré sú zasvätené Panne Márii: Bazilika Navštívenia Panny Márie na Mariánskej hore v Levoči (1984), Bazilika Navštívenia Panny Márie v Starých Horách (1990), Bazilika Narodenia Panny Márie v Rajeckej Lesnej (2002), Bazilika Narodenia Panny Márie vo Vranove nad Topľou (2008), Bazilika Narodenia Panny Márie v Marianke (2011) a gréckokatolícka Bazilika Zosnutia presvätej Bohorodičky v Lutine (1988).

/zdroj: sk.wikipedia.org/

Z prvých sobôt

Prvé soboty v mesiaci začínajú v bazilike tradične modlitbou posvätného ruženca o 16.00 hod. a po nej nasleduje svätá omša. Ponúkame Vám niektoré okamihy z homílií Prvých sobôt v mesiacoch október a november.

Prvá sobota v mariánskom mesiaci október nám priniesla zamyslenia v kázni rektora baziliky pátra Ondreja Kentoša OSPPE. V úvode homílie si pomohol príbehom svätej Terézie z Lisieux o starostlivom otcovi, aby veriacim ukázal akoby dve roviny starostlivosti otca o svojho milovaného syna. V tej prvej otec uteká a pomáha svojmu synovi, ktorý spadol a zranil sa. Syn cíti otcovu lásku, ktorá mu okamžite prišla na pomoc, aby nebol vo svojej bolesti sám a miluje ho zato. V druhej rovine otec vyzbiera skoro ráno všetky možné nástrahy ako kamene, konáre na mieste kde sa jeho syn hráva. Syn netuší, že jeho otec toto robí a že ho uchránil pred mnohými pádmami a zraneniami. A preto ich vzťah zostáva ako keby taký istý, o nič väčšmi ho nemiluje. Práve tieto dve roviny častokrát prežívame i my vo vzťahu k nášmu Nebeskému Otcovi. Slovy pátra Ondreja: „*Veľakrát upadáme pod ťarchou našich osobných hriechov a môžeme sa vtedy cítiť ako „zbité psy“, ktoré sklamali svojho pána. A vtedy prichádza Boh so svojím milosrdenstvom a odpúšťa nám hriechy. Cítíme, že sme naozaj pre nášho nebeského Otca dôležití. Vieme byť vtedy vďační, milovať ho.*“

Páter Ondrej pokračuje: „*Ale koľko je v našom živote momentov, kedy nás náš*

Otec predchádza, robí všetko, aby sme nepadli, aby sme sa nezranili, okamihy o ktorých ani nevieme a práve takýto moment prežívala i Panna Mária.“ Bola uchránená od nie mnohých, ale všetkých zranení a pádov vo svojom živote, od každého hriechu a uvedomujúc si túto lásku Boha odpovedá takisto láskou. Možno najviac je to zrejme v jej krásnom chválospeve Magnifikate. Keby sme aspoň z malej časti tušili pred akými hriechmi, ktoré sme si možno aj želali, po ktorých sme dokonca túžili, sme boli nesmiernou dobrotou, láskou samej Prozreteľnosti zachránení... Každý si môže položiť otázku, ako odpovedá na túto starostlivosť nášho Otca. Je mojou odpoveďou vďačnosť, láska a úprimný chválospev tak, ako nás to učí naša nebeská Matka?

V prvej novembrovej sobote sa nám počas homílie prihovril pomocný bratislavský biskup Mons. Jozef Haľko. V spojitosti s obdobím pandémie, ktoré vyvolalo veľký nápor na rozličné krízové telefónne čísla, krízové linky, linky dôvery, nám otec biskup pripomenul: „*Existuje jedna krízová linka, ktorá nemá číslo, ale pozdrav: Zdravas Mária! Na tejto linke je tá, ktorá je bezkonkurenčne najlepšie pripravená odpovedať na otázky a prosby, ktoré cez modlitbu prinášame.*“ Ona všetky krízy vo svojom živote naozaj zažila, prekonala, zvládla a my sa môžeme jej životom inšpirovať. Otec Jozef ďalej pokračuje: „*Ak čítame sväté písmo na linke s Duchom Svätým a máme otvorené srdce, odpoveď a pomoc nájdeme.*“

Keď máme pocit, že sa nám život mení od základov a sme v neistote, čo bude, pozrime na Máriu, ako sa jej zmenil život, keď

k nej prišiel archanjel Gabriel a oznámil jej, že bude matkou Božieho Syna. Jej odpoveďou bolo odvážne i pokorné: Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa Tvojho slova. Ak sa cítíme sami a opustení, skúsme vykročiť ako vykročila Mária za jej príbuznou Alžbetou pripravená pomôcť, potešiť. Aj my takto odvážne vykročme za tými, čo nás potrebujú, za tými, čo sa zaradujú našej prítomnosti.

Otec biskup na inom mieste kázne poukázal na problém krízy v rodinách hlavne medzi rodičmi a deťmi. Jeho slovami: „*I Panna Mária s Jozefom zažili rodinnú krízu, keď tri dni hľadali Ježiša dokonca so slovami: čo si nám to urobil? Pán Ježiš im odpovedá: A prečo ste ma nehľadali tam, kde ide o môjho Otca? Ak teda máte krízy v rodinách, hľadajte sa navzájom vo vzťahoch, v komunikácii*

a v službe tomu druhému.“ Problém „ponorkovej choroby“ v rodinách v tomto čase slovami otca biskupa: „*...nie je problém úzkeho priestoru, ale máme predovšetkým úzke srdcia. Naopak Panna Mária mala srdce otvorené, plné lásky a porozumenia.*“

Keď máme pocit, že sa v našom živote nič nedeje, ako by sme chceli a sme unavení z každodenných povinností, pozrieme opäť na moment v Máriinom živote. Na svadbe v Káne Galilejskej v súvislosti s nedostatkom vína vyzvala obsluhujúcich k aktívnemu konaniu, k spoluúčasti, aby pripravili nádoby s vodou pre konanie jej Syna. Slovami otca Jozefa: „*Aj my urobme najprv všetko, čo je v našich silách a načrime každodennú vodu nášho snaženia a námahy, aby bola premenená na víno Božieho požehnanja pre nás aj pre ostatných.*“

Relikvia svätej Terezy z Kalkaty v bazilike

Matka Tereza sa pri svojej návšteve baziliky vo svojom príhovore rozlúčila slovami: „Boh s Vami! Ja ešte prídem ku Vám!“ Nestihla to za svojho života, ale dočkali sme sa jej príchodu v podobe vzácnej relikvie, ktorá pribudla do našej Národnej svätyne.

Myšlienka získať relikviu tejto známej svätice sa zrodila pred niekoľkými rokmi. Vhodná príležitosť sa ale naskytla až v tomto roku v septembri, keď baziliku navštívili sestry Misionárky Lásky z Bratislavy spolu s klientmi, o ktorých sa starajú vo svojom zariadení.

Predstavili sme im náš zámer získať relikvie ich zakladateľky. Sestry boli veľmi ochotné a pomohli nám s napísaním žiadosti a nasmerovali nás, kam je potrebné žiadosť odoslať. Asi po dvoch mesiacoch čakania sme sa dočkali - relikvie svätej Matky Terezy k nám dorazili v polovici novembra.

Matka Tereza navštívila Baziliku Sedembolestnej Panny Márie 6. júna 1987. Z tejto vzácnej návštevy sa zachovali dobové fotografie a aj slovenský preklad jej príhovoru. Kópie fotografií a príhovoru sme vyslali spolu so žiadosťou o relikviu. Sestry v Ríme, ktoré vybavovali žiadosť, boli vďačné za doručené materiály a tešia sa z toho, že ich zakladateľka sa teší úcte aj na Slovensku.

autor článku: páter Juraj

Výzva Priateľom Národnej svätyne

Obraciam sa na Vás, milí Priatelia Národnej svätyne s prosbou. Od prvého čísla Magazínu Národnej svätyne „BAZILIKA Sedembolestnej“, ktoré uverejníme v budúcom roku 2021 by sme chceli zaktualizovať evidenciu záujemcov o elektronické zasielanie. Prosíme Vás, aby ste do konca februára 2021 nahlásili záujem o takúto formu zasielania a ak nemáme k dispozícii vašu emailovú adresu prosíme taktiež o jej nahlásenie. Môžete tak urobiť správou na náš e-mail: pute@bazilika.sk alebo telefonicky na tel. č.: 0903160904 (PO-PIA od 8.00 hod. – 14.00 hod.)

Priatelia Národnej svätyne, ktorí takýmto spôsobom nenahlásia zmenu zasielania magazínu, budeme ho naďalej posielat' prostredníctvom Slovenskej pošty.

Cisárska rodina a Šaštín

V roku 1736 nastala na šaštínskom panstve dôležitá zmena. Posledný majiteľ z rodu Coborovcov, Jozef, predal zadlžené šaštínske a holičské panstvo Františkovi Lotrinskému, manželovi rakúskej cisárovnej Márie Terézie.

Týmto sa cisárska rodina dostala do blízkosti Panny Márie Sedembolestnej v Šaštíne, kde sa začal stavať veľký chrám na jej počesť. Na kopci v Strážach blízko Šaštína si postavili letohrádok zvaný Belvédér (z fr. *bellevue* t.z. krásna vyhládka) a v Šaštíne pri jazere kaštieľ. Cisárska rodina mala kaštieľ aj v neďalekom Holíči a tak ich pri svojich návštevách striedali.

Okrem iného mal manžel cisárovnej František, veľmi podnikavého ducha a v obchodných záležitostiach bol veľmi nadaný a ambiciózny. Svedčí o tom založenie najväčšej textilnej manufaktúry v Uhorsku tzv. šaštínskej kartúnky. Vyrábala sa v ňom látka – kartún, zmes bavlny a ľanu. V tej dobe bola táto textília veľmi používaná, vyrábali sa z nej hlavne odevy. Manufaktúra v Šaštíne zamestnávala okolo dvadsaťtisíc domá-

Manufaktúra kartúnky

cich pradiarov, česačov a cechových tkáčov v rozličných obciach Uhorska a Rakúska, ktorí tam dodávali hotové výrobky.

Manufaktúru vlastnil František Lotrinský do roku 1754, kedy ju odkúpila spoločnosť rakúskych obchodníkov (pozn. manufaktúra zanikla pravdepodobne v rokoch 1848 – 1849).

Historická udalosť z 2. septembra v roku 1741 nám napovie, že panovníčka Mária Terézia mala veľkú úctu k milostivej šaštínskej piete. Pavlínsky kronikár zapísal, že sa cisárovná modlila pri soche Sedembolestnej Panny Márie umiestnenej v trojhrannej kaplnke za spásu svojej duše ako i za dobro krajín, ktoré jej boli zverené. Bolo to dva mesiace po jej korunovácii, mala vtedy len 24 rokov.

Mária Terézia spolu so svojím manželom boli veľkými dobrodincami a podporovateľmi výstavby chrámu. Okrem cisárskej rodiny a cirkvi bolo toto veľkolepé dielo vybudované i vďaka zámožným rodinám, ale najmä vďaka prostému ľudu, ktorý častokrát dával nie zo svojho nadbytku, ale práve naopak.

/pokračovanie v budúcom čísle, zdroj: Ernest Matka: Naša Sedembolestná Matka, rok vydania 2004/

CHCETE PODPORIŤ NÁRODNÚ SVÄTYŇU?

JEDNORAZOVO

1. MODLITBOU

Aby bol každý pútnik, ktorý do Šaštína smeruje, zahrnutý milosťami a silou do ďalších dní.

2. DOBROVOLNÍCKOU POMOCOU

Ak chcete ponúknuť svoje sily a čas, budeme Vám vďační. Celá organizácia si vyžaduje mnoho šikovných rúk. V prípade záujmu sa ohláste na pute@bazilika.sk

3. PRÍSPEVKOM

Váš príspevok môžete zaslať na naše číslo účtu:

IBAN - SK380200000002957403454 (€)

alebo nám napíšte a pošleme Vám poštové poukážky.

PRAVIDELNE

1. MODLITBOU

Pravidelná modlitba je tiež veľmi dôležitá.

2. DOBROVOLNÍCKOU POMOCOU

Ponúknite svoju pomoc počas celého roka.

3. PRIHLÁSTE SA MEDZI PRIATEĽOV NÁRODNEJ SVÄTYNE

Pomôžete pravidelným finančným príspevkom rozvíjať NÁRODNÉ PÚTNICKÉ MIESTO

VÝHODY PRIATEĽOV NÁRODNEJ SVÄTYNE:

- bulletin Národnej svätyne domov do schránky
- vždy v nedeľu o 10.30 hod. svätá omša obetovaná za dobrodinov a Priateľov Národnej svätyne.

Ďakujeme Vám!

ZAREGISTROVAŤ sa môžete:

Telefonicke: +421 903 160 904 • +421 34 654 2111

(Prac. dni 8.00 hod. - 14.00 hod.)

Cez internetový formulár: bazilika.sk/podportenas/priatelja

PUTUJTE DOMOV K MATKE 2021

Bazilika Sedembolestnej Panny Márie, Šaštín-Stráže

FEBRUÁR

19. – 21.2.

Púť zaľúbených

APRÍL

10.4. – Púť mužov

MÁJ

08.5. – Púť miništrantov

09.5. – Púť matiek

15.5. – Púť hasičov

23.5. – Turična púť

k Sedembolestnej

24.5. – Púť seniorov a chorých

PRVÁ SOBOTA V MESIACI

Svätá omša sa začína o 16.00 hod. modlitbou posvätného ruženca.

V roku 2021: **2.1., 6.2., 6.3., 3.4., 1.5., 5.6., 3.7., 7.8., 4.9., 2.10., 6.11., 4.12.**

VEČERY HNUZIA MZK (modlitby za kňazov)

Vždy druhý piatok v mesiaci pre všetkých, ktorí sa chcú modliť za kňazov.

Začiatok o 18.00 hod.

– sv. omša, ďalej podľa pripraveného programu.

CHLAPSKÉ VEČERY

Vždy tretí piatok v mesiaci (okrem letných prázdnin), určené pre mužov.

Začiatok o 19.30 hod.

– sv. omša, ďalej podľa pripraveného programu.

Zmena programu vyhradená!

Bulletin Bazilika Sedembolestnej vydáva
Rímskokatolícka Cirkev, Farnosť Šaštín-Stráže
Kláštorné námestie 1295

908 41 Šaštín-Stráže

Kontakt: pute@bazilika.sk

Nepredajné!

Neprešlo jazykovou úpravou.

Naše web stránky: www.bazilika.sk

a www.facebook.com/BazilikaSedembolestnej

Internetové vysielanie: na kanáli YouTube s názvom Štúdio 7bolestná